

Barcelona, l'hora de la política de bambolines

Falten gairebé mil dies per a les eleccions municipals. El pes de Barcelona en el canviant mapa polític català ha fet que els principals partits comencin a fixar moviments per arribar-hi en les millors condicions de sortida. Tot això sense els escenaris dels megaesdeveniments socials que han marcat el curs polític

Des de les primeres eleccions municipals de després de la dictadura de Franco, el PSC ha tingut l'alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona. Ha necessitat també el suport d'altres formacions, com el PSUC o ICV, i ERC. El PSC, amb l'ajuda d'altres formacions o sense, també es va consolidar com la principal força municipal entre els ajuntaments de les grans ciutats catalanes, especialment les de l'anomenada àrea de Barcelona. Fins a les darreres eleccions autonòmiques, que van comportar l'accés al govern de la Generalitat de Catalunya al PSC, ERC i ICV, al Principat es va anar consolidant una mena de dualisme polític entre CiU i PSC. Els primers, a la Generalitat, els segons, en l'àmbit municipal. Òbviament, avui aquest esquema ja no funciona i el PSC s'ha transformat en un partit amb una hegemonia institucional aclaparadora a Catalunya. Amb tot, en l'àmbit municipal també cal destacar que en el darrer cicle electoral, ERC va retallar distància respecte a les dues forces majoritàries, i ICV també va ampliar la seva representació.

El mapa polític català, doncs, es troba en un període de reorganització i de reequilibri entre les diferents formacions polítiques. I Barcelona, com a capital del Principat, s'ha convertit en un objectiu prioritari. El PSC, després de 25 anys al capdavant de l'alcaldia, necessita evitar un possible desgast que posi en perill el seu lideratge. CiU necessita obtenir bons resultats a Barcelona per iniciar una re-

montada electoral i contrarestar la força del seu, fins ara, principal adversari. ERC, amb uns bons resultats a Barcelona, no solament es consolidaria com a tercer partit, sinó que reforçaria les seves posicions com a opció de govern. ICV pot aconseguir a Barcelona consolidar a l'alça el seu projecte, com a força a l'esquerra del PSC. I el PP, per la seva banda, necessita recuperar part del seu electorat i frenar el desgast que li pot causar entre els seus votants haver perdut el Govern espanyol.

Falten prop de mil dies per a les eleccions municipals. Tot i això, hi ha formacions que han posat la directa per preparar els comicis de la capital catalana. De fet, el tret de sortida per a la lluita per Barcelona el podem situar just en el moment de tancar les portes del Fòrum de les Cultures de Barcelona. Els partits de l'oposició, especialment CiU, de la mà de Xavier Trias, i els diferents socis del Govern municipal (PSC, ERC i ICV) van evitar polemitzar sobre les possibles crítiques al Fòrum durant la celebració d'aquell esdeveniment. Tot just acabat, però, els partits de l'oposició van encetar les censures contra un projecte que, entre altres coses, va ser titllat de fracàs. També els socis minoritaris, ERC i ICV, van mostrar-se contraris a alguns dels plantejaments del Fòrum. La veritat és que la mediocritat amb què es va desenvolupar el Fòrum –excepte l'èxit d'afluència dels darrers dies– va encendre els llums d'alerta entre els socialistes catalans, que temien

una davallada de la valoració de l'actual alcalde de Barcelona, Joan Clos. Com a mínim, aquesta percepció la comparteixen les altres formacions polítiques que veuen en un possible desgast de la imatge de l'alcalde barceloní una bona ocasió per reforçar el propi espai.

Potser per això, el PSC, de la mà del seu primer secretari, Joan Ferran, va intentar traspasar la pressió sobre el candidat de CiU, Xavier Trias. Així, Ferran va insinuar que el pla de treball presentat per Trias per planificar la seva estratègia a Barcelona i intentar arribar a l'alcaldia en les eleccions municipals del 2007, responia a les "inseguretats" per refermar-se com a candidat, i per esvaïr uns suposats "dubtes", i pel "sector sobirania del seu partit, que dubta que ell [Trias] sigui el candidat idoni".

La lliçó apresada. Lluny de les insinuacions del PSC, CiU ha optat per reforçar el seu candidat a l'alcaldia de Barcelona. En la conferència nacional que la federació, va fer el passat cap de setmana a Tarragona, Xavier Trias ha estat escollit secretari general adjunt de CiU, en substitució de Pere Macias.

Queda clar que la federació nacionalista té la lliçó apresada i sap que els canvis constants de candidat a Barcelona només li han servit per a debilitar les seves opcions i per a cremar candidats, com va passar, per exemple, amb Miquel Roca, entre d'altres. L'aposta que CiU va fer amb Xavier Trias a Barcelona és a llarg termini. El mateix candidat sempre ha defensat que el seu objectiu és arribar a l'alcaldia de Barcelona.

Malgrat tot, CiU té un difícil context per poder aconseguir el seu gran objectiu. De moment, la darrera enquesta publicada per un rotatiu de Barcelona no atorgava un canvi important en l'assignació de regidors. Les formacions de govern mantienien, segons aquest diari, la mateixa representació (PSC, 15 regidors; ERC, 5; ICV, 5), i CiU n'aconseguiria un més (10) que els populars perdrien (6). Val a dir que les enquestes electorals publicades per diferents mitjans s'han demostrat reiteradament poc fiables. Més encara quan falta tant de temps per als comicis. Aquest argument, i la confiança en el treball de proximitat

Xavier Trias (CiU), Jordi Portabella (ERC), Joan Clos (PSC), Alberto Fernández (PP) i Imma Mayol (ICV), abans del debat electoral en què van participar el 16 de maig de l'any passat.

i de crítica de Xavier Trias, són elements que fan mantenir les esperances dins CiU en la possibilitat de poder construir una majoria alternativa a l'actual que governa Barcelona.

Els socis marquen espai. En aquest context, els dos socis de govern del PSC a Barcelona, ERC i ICV, veuen una oportunitat en el possible desgast de la imatge de Clos. Els ecosocialistes, a llarg termini, no es plantegen cap canvi de majoria de govern, però sí que parlen d'un "reequilibri entre les forces d'esquerra". El seu objectiu, doncs, és augmentar el seu pes dins l'equip municipal. Tot això sota el lideratge d'Imma Mayol, que ha aconseguit reforçar per a la seva formació un espai electoral a Barcelona que, en les darreres eleccions municipals, es va qualificar de conjuntural.

Per la seva banda, ERC no descarta cap possibilitat a llarg termini. També aspira a augmentar la seva representació, sense oblidar l'ambició objectiu d'assolir l'alcaldia de Barcelona, que ja va governar durant la República. De tota manera, el segon tinent d'alcalde de la capital catalana i candidat d'ERC, Jordi Portabella, considera que els partits que es plantegin aquests dos anys i mig propers com a precampanya electoral "s'equivocaran molt, ja que ara el que toca és gestionar

la ciutat i les necessitats de la seva població al marge de les lluites partidistes electorals".

Esgotament de model. En tot cas, entre totes les forces polítiques de Barcelona hi ha un fil conductor. Tothom coincideix, amb més o menys intensitat, que el model de creixement de la ciutat, a base de grans esdeveniments socials (jocs olímpics, exposicions o fòrums) comença a estar esgotat. De manera que és probable un gir de la política municipal cap a aspectes més quotidians. Serà aquest un dels principals reptes del PSC i del seu actual alcalde, Joan Clos. Fins ara, en gran part, el model dels socialistes a la capital catalana s'havia basat en la il·lusió dels reptes de la preparació de grans esdeveniments. Just acabats els Jocs del 1992, Pasqual Maragall, llavors alcalde de Barcelona, es va empescar el Fòrum de les Cultures. Avui, Clos no té cap gran repte que faci de motor de transformació. La política municipal tornarà a tenir de protagonista la quotidianitat. Les distàncies curtes, la proximitat amb els ciutadans, probablement seran un dels aspectes clau en la gestió durant la resta de la legislatura. Barcelona deixarà els grans escenaris i s'haurà de centrar en les bambolines.

Enric Rimbau